

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 22 april 2025

Betreft Beantwoording vragen over de veiligheid van klimaatwetenschap over
het verslag van de Energieraad van 17 maart 2025

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Kröger (GroenLinks-PvdA)
over de veiligheid van klimaatwetenschap (2025Z07763), ingezonden op 17 april.

Sophie Hermans
Minister van Klimaat en Groene Groei

2025Z07763

1

Kunt u uitgebreider toelichten wat u met uw Europese collega's heeft besproken over de ontwikkelingen in de VS rondom klimaatwetenschap en de gevolgen hiervan voor de veiligheid van klimaatwetenschap en klimaatdata wereldwijd?

2

Welke concrete afspraken zijn hierover gemaakt?

Antwoord vraag 1 en 2

Klimaatwetenschap is een fundament onder het klimaatbeleid, nationaal en internationaal. Conform mijn eerdere toezegging is het mijn inzet om in Europees verband samen te werken om Amerikaanse klimaatwetenschappers optimaal te ondersteunen. Hierover blijft het kabinet met Europese en andere collega's in gesprek.

De Minister van Onderwijs, Cultuur, en Wetenschap heeft uw Kamer recent geïnformeerd dat hij contact heeft met Europese collega's en met nationale instellingen als UNL, KNAW, en NWO wat betreft de ondersteuning aan wetenschappers, en potentiële risico's voor klimaatmodellen.¹ Ook op ambtelijk niveau zijn er vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Europese contacten over onder meer mogelijkheden voor in en -uitreizen van wetenschappers en het behoud van databases. Ook deze week vinden daar gesprekken over plaats, specifiek over hoe op de langere termijn wetenschappelijke data (breder dan alleen klimaatdata) binnen Europa kan worden opgeslagen.

Vanuit het ministerie van Klimaat en Groene Groei zijn ambtenaren in contact met internationale collega's over het wegvallen van de Amerikaanse steun aan één van de werkgroepen van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Op de aanstaande informele Milieuraad (28-29 april) heeft het Pools voorzitterschap een gedachtewisseling over desinformatie op het gebied van milieu en klimaat geagendeerd. Nederland zal, overeenkomstig het verslag van de Energieraad van 17 maart jl.² het belang van sterke Europese samenwerking en -inzet op het ondersteunen van klimaatwetenschap en het veiligstellen van klimaatdata wereldwijd kracht bijzetten.

3

¹ Zie: antwoorden d.d. 7 april 2025 op de schriftelijke vragen van het lid Dassen (Volt) over het bericht 'Nederlandse universiteiten bieden onderzoek aan bange onderzoekers en bedreigde gegevens uit de VS', kenmerk 2025Z05373.

² Kamerstuk 21501 nr. 33-1124

Wat zouden op korte termijn de handelingsopties voor Europa zijn om de veiligheid van klimaatwetenschap en klimaatdata te borgen?

4

Wat zouden op korte termijn de handelingsopties voor Nederland zijn om de veiligheid van klimaatwetenschap en klimaatdata te borgen?

Antwoord vraag 3 en 4

Er is op dit terrein momenteel veel in beweging in de Verenigde Staten (VS). Er zijn meerdere zorgelijke signalen rond de klimaatwetenschap, maar tegelijkertijd is er ook nog veel onduidelijk of onzeker.

Zo zijn er klimaatwetenschappers bij federale instellingen ontslagen en liggen er voorstellen voor vergaande bezuinigingen op klimaatonderzoek binnen federale instellingen zoals NOAA en NASA. De voorgestelde bezuinigingen zullen door het Congres moeten worden goedgekeurd. De besluitvorming hierover is nog gaande. De gevolgen van deze eventuele bezuinigingen voor internationale klimaatwaarnemingen en -onderzoek moeten ook nog worden bepaald.

Op dit moment is daarom nog niet vast te stellen welke actie is geboden. Vanzelfsprekend blijft het kabinet deze ontwikkelingen en de effecten voor wereldwijde klimaatwetenschap nauwgezet volgen.

Indien dreigt dat bepaalde Amerikaanse klimaatdatasets niet langer internationaal beschikbaar blijven, zijn er diverse handelingsopties. Zo zouden kopieën van deze datasets door Europese instituten kunnen worden opgeslagen. Verder kan worden bezien of Europese onderzoeksinstituten klimaatwaarnemingen kunnen overnemen om de continuïteit daarvan veilig te stellen. Op Europees niveau kan ook worden bekeken hoe Amerikaanse klimaatonderzoekers kunnen worden ondersteund in de uitvoering van hun onderzoek.

Tot slot wordt door het ministerie van Onderwijs, Cultuur, en Wetenschap, samen met de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) gewerkt aan mogelijkheden om onderzoekers die momenteel in de VS werken naar Nederland te halen. Dit geldt met name voor Nederlandse wetenschappers. Er wordt nog bezien of dit instrument ook Amerikaanse klimaatwetenschappers zou kunnen helpen.

5

Is het mogelijk om meer ondersteuning te bieden aan het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) en de werkgroepen die hieraan verbonden zijn? Zo ja, op welke manier kan en/of gaat Europa dit doen?

Antwoord vraag 5

De EU is geen lid van het IPCC, alleen de lidstaten. Nederland levert reeds een grote bijdrage aan de 7^e IPCC-cyclus. De covoorzitter van Werkgroep II (adaptatie) is Nederlands en Nederland financiert met gemiddeld € 1,5 miljoen per jaar de *Technical Support Unit* van deze werkgroep.

De gevolgen van de veranderde opstelling van de VS voor het IPCC zijn nog niet geheel duidelijk. Tijdens de laatste IPCC-bijeenkomst was er geen Amerikaanse delegatie aanwezig. De aanstelling van de Amerikaanse covoorzitter van Werkgroep III bij NASA is beëindigd en de VS heeft de technische ondersteuningsunit voor deze werkgroep opgeheven. Het is nog onduidelijk of de Amerikaanse delegatie ook verstek geeft bij volgende IPCC-vergaderingen. Vooral nog kan de covoorzitter haar IPCC-werk voortzetten aan de universiteit waar ze naar terugkeert.

Het is in eerste instantie aan het IPCC zelf om met een gepaste oplossing te komen voor de terugtrekkende rol van de VS. Zo wordt er gezocht naar een oplossing voor het opheffen van de technische ondersteuningsunit. Hierbij wordt onder meer gekeken naar versterking van de Maleisische ondersteuningsunit voor Werkgroep III en naar ondersteuning vanuit de units van andere werkgroepen. Nederland stelt zich constructief op in de informele overleggen hierover.

Vanuit Europa is informeel aangegeven eventueel hulp te kunnen bieden voor bijvoorbeeld extra financiële steun. Het is echter nog te vroeg gebleken om hier concrete afspraken over te maken, gezien de situatie in de VS nog niet geheel duidelijk is.

6

Welke Nederlandse en Europese instituties en organisaties houden zich bezig met de klimaatwetenschap en data die nu onder druk staan in de VS, en zouden dus mogelijk het gat kunnen vullen dat nu door Trump in de VS ontstaat?

7

Gaat u deze of andere Europese klimaatwetenschappelijke organisaties door de huidige omstandigheden meer steun geven?

8

Op welke (andere) manieren geeft u opvolging aan uw zorgen over recente ontwikkelingen die de veiligheid van klimaatwetenschap en klimaatdata ondermijnen?

Antwoord vraag 6 t/m 8

Er lijken in de VS nog geen klimaatdatasets offline te zijn gehaald. Gezien de voorgestelde bezuinigingen blijft het risico daarop bestaan en kunnen deze ook gevolgen hebben voor de continuïteit van deze datasets. Vanwege (bedrijfs)vertrouwelijke informatie kan het kabinet op dit moment nog geen uitspraken doen over Nederlandse en Europese instituties en organisaties die zich bezighouden met, klimaatwetenschap en gebruik maken van, deze data.

Conform mijn eerdere toezegging is het mijn inzet om in Europees verband samen te werken om de belangrijkste datasets veilig te stellen. Binnen het kabinet heb ik nauw contact met de minister van Onderwijs, Cultuur, en Wetenschap en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (verantwoordelijk voor het KNMI) over de vraag of en zo ja welke actie nodig is om de continuïteit van de beschikbaarheid van meteorologische- en klimaatdata te waarborgen en om het klimaatonderzoek in Europa en internationaal optimaal te ondersteunen. Ook hierover blijft het kabinet met Europese en andere collega's in gesprek.

9

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het debat over de volgende Energieraad op 22 april?

Antwoord vraag 9

Ja.